

Redactieadres: Bauke Planjer
Pauwenlaan 19 - Den Haag

NATZWEILER BERICHTEN

'Natzweiler Berichten'
is het mededelingenblad van de
'Stichting Vriendenkring van Oud-Natzweilers'.
De beschikbare hoeveelheid materiaal
bepaalt de periodiciteit van verschijnen,
zomede de omvang van dit blad.

dwang bracht ons samen

vrij tezaam gebleven

0

0

0

0

0

0

October 1985

22e jaargang no.4

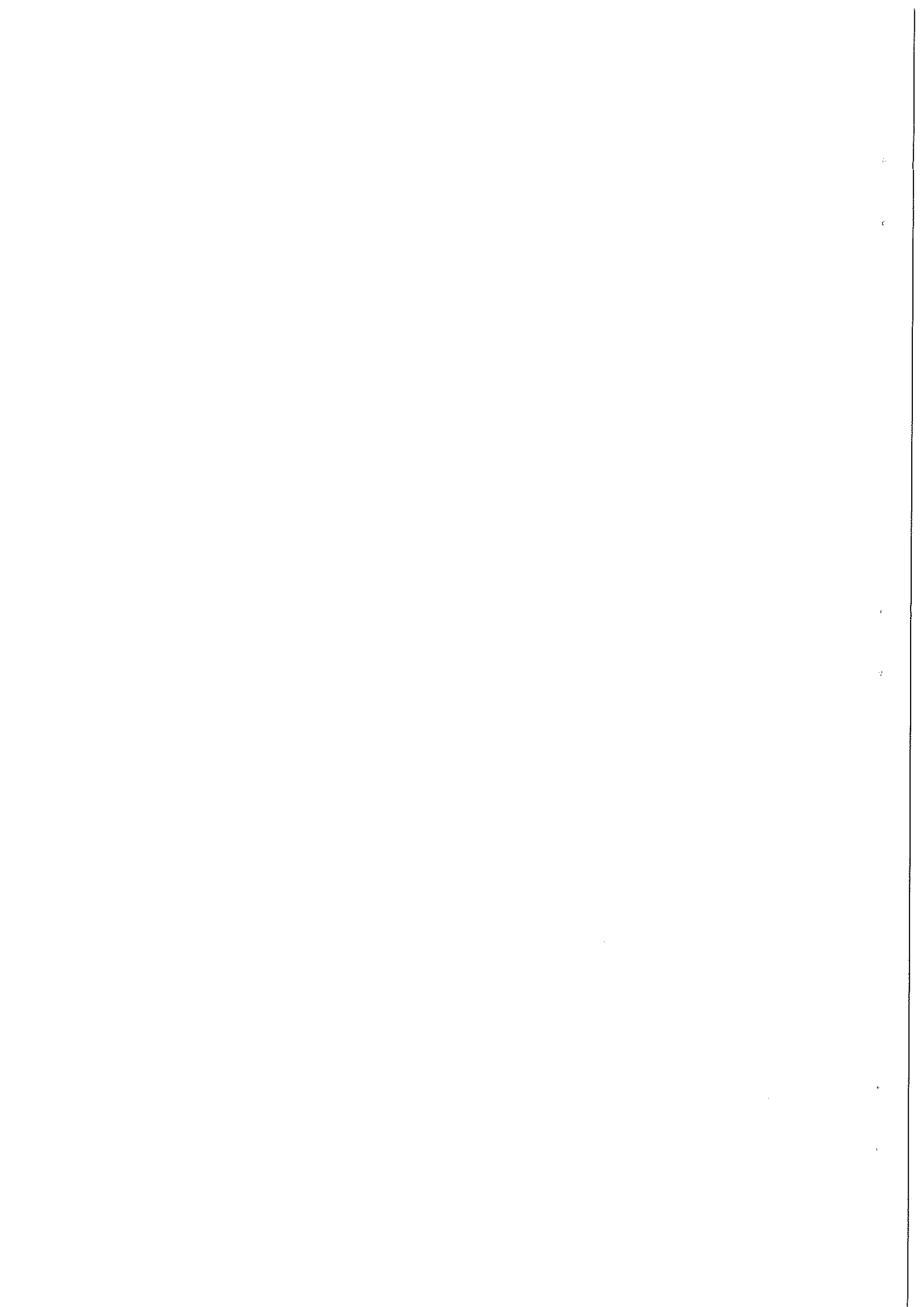
STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

- o -

JAARVERSLAG

1984-1985

- o -

STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

JAARVERSLAG 1984-1985

1. De Stichting
 - 1.1. Bestuur
 - 1.2. Jaarlijkse Samenkomst
 - 1.3. Praatdag
 - 1.5. Tocht naar Natzweiler
 - 1.6. Financiën
2. Behartiging sociale belangen
3. Contacten met diverse organisaties en instanties
 - 3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
 - 3.2. Raad van Overleg - Stichting 1940-1945
 - 3.3. Stichting 1940-1945
 - 3.4. Buitengewone Pensioenraad
 - 3.5. Oorlogsgraven Stichting
 - 3.6. Stichting ICODO
 - 3.7. Medische begeleiding
 - 3.8. Overige contacten
4. Internationale betrekkingen
5. 1985 - Jaar van herdenken
6. In Memoriam

1. De Stichting.

1.1. Bestuur.

Er kwamen in het verslagjaar geen mutaties voor. Alle bestuurs-
/met leden konden - zij het/onderbrekingen door ziekte - hun functie
het gehele jaar door vervullen.

Bestuursvergaderingen werden gehouden op 30 oktober 1984, 30
januari, 3 april, 20 juni en 2 oktober 1985.

Het adres van de secretaris werd op 1 september 1984 veranderd
van Wilhelminalaan 12 in Wilhelminalaan 16.

1.2. Jaarlijkse samenkomst.

De jaarlijkse samenkomst werd ook dit jaar gehouden in Utrecht,
eveneens weer in hotel Hoog-Brabant.

De dag begon met een ontvangst op het Provinciehuis, "Paushuize",
(prachtig gerestaureerd; fraai interieur), waar wij op werkelijk
grandioze wijze werden onthaald door de Commissaris van de Konin-
gin, Mr.P.van Dijke., die bovendien op hartverwarmende wijze ons
verwelkomde en toesprak.

Daarna werd een krans gelegd bij het sobere herdenkingsmonument
in fort de Bilt, de plaats waar zoveel verzetsstrijders zijn
gefusilleerd. Een ontroerende plechtigheid, een het hart rakende
"Last Post".

Dan het "volle leven" weer in. Samen zijn, de mannen hun jaarverga-
dering, de vrouwen hun eigen stekje. Daarna de "borrel", het
diner. Aan het diner zaten mede aan: de Burgemeester van Utrecht,
mevrouw Drs.M.W.M.Vos-van Gortel, onze vaste vrienden van het
ministerie van WVC, de Buitengewone Pensioenraad, de Stichting
1940-1945, het ICODO, onze buitenlandse vrienden. Ditmaal waren
gelukkig ook weer aanwezig ons erelid, onze dokter Hans Hers,
vergezeld door zijn opvolger Wolter de Loos. En, tot onze vreugde
was daar ook Prof.Dr.A.T.Schweizer, Hoofd Gezondheidszorg van
het Academisch Ziekenhuis Leiden, de man die er zo ontzaglijk
veel voor heeft gedaan dat de medische zorg voor oud-verzetsmen-
sen en vervolgd in het Academisch Ziekenhuis Leiden kan wor-
den gecontinueerd. Bovendien, voor vele oud-Buchenwalders onder
de oud-Natzweilers een goede bekende, immers zelf een oud-Bu-
chenwalder.

Speciale gasten waren die dag de oud Algemeen Directeur van de
Stichting 1940-1945, Mr.H.J.P.van de Meerendonk, met zijn echt-
genote. Terecht kregen zij voor al het goede dat zij in de loop

der jaren deden voor de oud-Natzweilers als dank geschenken en werden zij hartelijk toegesproken.

Hierop sprak "Huub" zelf ook weer behartigenswaardige woorden. Al met al weer een zeer geslaagde "Jaarlijkse Samenkomst".

1.3. Praatdag.

a. Voor de mannen: Jan Schutrup was wederom de organisator van deze goed geslaagde praatdag. Ook nu weer was het trefpunt hotel-restaurant Darthuizen in Soest, inderdaad onze vaste stek geworden. Een goede opkomst, over alle uren verspreid, steeds geanimeerd. Want, het is al meer gezegd, de jaarlijkse Praatdag wordt hogelijk op prijs gesteld, voorziet onmiskenbaar in een behoefte.

b. Voor de vrouwen: Mevrouw Ritter en mevrouw Hingst organiseerden weer de praatdag voor vrouwen. Als vorig jaar in "De Soester Duinen" en tegelijk met de mannen-praatdag, 22 maart. Er was een behoorlijke opkomst, die wellicht met een meer gerichte annoncering nog groter had kunnen zijn. Maar de respons van deze bijeenkomst geeft duidelijk als richting aan: doorgaan. "Ernstig" onderwerp van gesprek tijdens het samenzijn - een gesprek, voortreffelijk geleid door mevrouw Santman - was de problematiek rondom wat men noemt de "tweede generatie". Na een inleiding over dit onderwerp, veel vragen, deskundige antwoorden.

Daarnaast natuurlijk ook gesprekken over de dingen van alle dag. Want ook daarover gesprekken te hebben is van belang en een reden om te komen.

Een geslaagde dag. Daarom: doorgaan.

1.4. Tocht naar Natzweiler.

De traditionele jaarlijkse tocht naar Natzweiler vond ook dit jaar (1985) weer plaats. Op 14-16 september trokken 39 deelnemers naar het oude kamp om daar, samen met Luxemburgse, Belgische en Franse oud-kampgenoten de makers te gedenken die het leven lieten, maar ook om daar samen weer over de eigen ervaringen na te denken en te spreken.

Nog steeds voorziet deze tocht in een sterke behoefte bij de oud-Natzweilers, maar ook de "tweede generatie" neemt in dit jaarlijkse gebeuren een steeds groter aandeel.

De organisatie was als voorheen weer in de bekwame handen van Cor Brouwer.

1.5. Natzweiler Berichten.

Ook dit jaar ging het goed met ons blad. Er was genoeg te schrijven, vooral ook door de vele herdenkingen en manifestaties in dit 40e bevrijdingsjaar.

Er kwamen in 1984 vijf nummers uit, waarvan één het jaarverslag bevatte. Voor 1985 is dezelfde opzet en omvang geprojecteerd. De in het blad opgenomen informatie, ontboezemingen, beschouwingen en andere uitingen vormen tezamen een hoogst waardevolle schakel in het complex van banden die onze Vriendenkring samenbinden en geven haar tevens een gezicht voor de vele vrienden en relaties om ons heen.

1.6. Financiën.

In het verslagjaar liepen de inkomsten uit subsidies helaas terug en mede door de in het kader van het 40e bevrijdingsjaar toch wel verhoogde activiteit zal het boekjaar 1985 naar verwachting met een aanzienlijk lager saldo afsluiten.

Dankzij het door de penningmeester gevoerde voorzichtige beleid kunnen onze reserves deze terugslag voorshands wel opvangen. In het komende jaar zal echter naar nieuwe inkomsten moeten worden uitgezien.

Dank aan allen, die door hun bijdragen ons ook dit jaar weer zo'n waardevolle steun hebben gegeven!

2. Behartiging sociale belangen.

Weliswaar is er een daling van het aantal oud-verzetsmensen die een beroep op ons doen voor advies, hulp en bijstand in verband met een aanvraag om buitengewoon pensioen en/of uitkeringen van daarmee in relatie staande voorzieningen en regelingen; maar daar staat tegenover dat vooral de "hulp en bijstand" bij veel van deze aanvragen om buitengewoon pensioen moeilijker is geworden, grotere inspanning vraagt en tijd vreet.

Dit geldt vooral wanneer het gaat om de vaststelling of de deelname aan het verzet "langdurig en intensief" is geweest, en of de deelnemer aan het verzet deswege aan "buitengewoon zware spanningen" heeft blootgestaan. Deze moeilijkheid is in het bijzonder aanwezig bij die verzetsdeelnemers, die niet in gevangenschap waren. Voor hen worden steeds scherpere verzetscriteria aangelegd.

Minder moeite is er over 't algemeen wanneer de deelnemer aan het verzet, als gevolg van zijn deelname aan het verzet, een jaar of langer in Duitse gevangenschap was. De twijfel of er

in die gevallen sprake is van causaal verband tussen deelnemen aan het verzet, resp. gevangenschap enerzijds en anderzijds de opgelopen invaliditeit, die twijfel komt er pas wanneer de man/vrouw de 65 jaar is gepasseerd. Dan moeten medici worden ingeschakeld om na te gaan of er inderdaad sprake is van wat men wel noemt de "late gevolgen" van deelname aan het verzet, resp. gevangenschap.

De wetenschapsmensen, deskundig op dit gebied, twijfelen niet aan die "late gevolgen". De keurende medici blijken daarvan niet altijd overtuigd.

Daarnaast is er - en dat wordt niet minder - de hulp van "alledag" die ons wordt gevraagd, zowel materiële bijstand als immateriële hulp.

Verder mogen wij wel, als immer, herhalen: wij zouden ons werk niet kunnen doen (ook al hebben wij wel eens, en niet altijd ten onrechte, kritiek op hen) zonder de hulp van instellingen en instanties zoals: de Stichting 1940-1945, de Buitengewone Pensioenraad, het ICODO. Daarom, veel zwaarder dan onze somtijds "lichte" kritiek is onze dank aan hen daarvoor.

3. Contacten met diverse organisaties en instanties.

3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Even als in de laatste jaren waren ook dit stichtingsjaar onze contacten met het Ministerie van WVC, Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden, er vooral binnen het kader van de Raad van Overleg/Stichting 1940-1945, en ten dele ook in vormen van studie-overleg georganiseerd door het ICODO. Daarnaast verstrekte het Ministerie ons de gebruikelijke informatie over wijzigingen, aanvullingen en regelingen ten behoeve van verzetsdeelnemers, vervolgd en burger oorlogsslachtoffers.

Een goede relatie hebben wij met het Hoofd van de Directie verzetsdeelnemers en Vervolgden, mr.H.Y.Kramer. Hij heeft aandacht voor de door ons aan de orde gestelde problemen rond de behartiging van de belangen van voormalige deelnemers aan het verzet, brengt het door ons gestelde ook onder de aandacht van de desbetreffende autoriteiten. Afgezien van de vraag of hij daarmee al dan niet de door ons gewenste resultaten boekt, het bekend maken ervan achten wij reeds van belang. Dit destte meer omdat van de "Vaste Tweede Kamer Commissie WVC" eveneens door ons die aandacht wordt gevraagd. Men is er zich bij het Ministerie van WVC van bewust, dat de houding van voormalige deelnemers aan het ver-

zet alert is en geenszins passief.

Begin januari 1985 werden wij opgeschrikt door het instellen van een "Commissie voor de Vereenvoudiging en Coördinatie van de Wetten voor Oorlogsgetroffenen".

Onze onrust over het instellen van deze Commissie had vooral te maken met een passage uit de toespraak van de Staatssecretaris van WVC, drs.J.P.van der Reyden, ter gelegenheid van de installatie van deze Commissie. Immers, blijkens deze toespraak zag de Staatssecretaris als één van de onderwerpen waarover de Commissie zich moest buigen: "de regeling voor de uitkeringen bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd!"

Direct deden over die passage uit de toespraak van de Staatssecretaris allerlei geruchten de ronde, verscheen zelfs een publicatie waarin werd gesteld dat er al een regeling op tafel zou liggen, te weten: "Nieuwe pensioenen worden direct gekort bij 65 jaar, evenals van hen die nog 65 jaar moeten worden. De bestaande pensioenen worden van jaar tot jaar afgebouwd".

Wij hebben toen direct een brief over deze materie gericht aan de voorzitter van de Raad van Overleg/Stichting 1940-1945 en afschrift van deze brief gezonden aan de voorzitter van deze Commissie, mr.P.van Dijke. Een scherpe brief hier en daar, wij geven dit ronduit toe, zelfs te scherp (daarvoor hebben wij trouwens later onze verontschuldiging aangeboden).

Ook het bestuur van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945 gaf blijk van haar ongerustheid in een schrijven gericht zowel aan de Staatssecretaris van WVC als aan de Vaste Tweede Kamer Commissie van WVC. Afschriften van haar brief gingen zowel naar de voorzitter van de Commissie, mr.P.van Dijke, als naar het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945, t.a.v. zijn voorzitter, de heer G.Londo.

Welnu, deze brieven hebben toch resultaat gehad. Van de voorzitter van de Commissie, mr.P.van Dijke, werd - op papier van het Ministerie van WVC - dus héél officieel, een brief ontvangen waarin hij herhaalde (hetgeen hij overigens ook al had gezegd bij de installatie van de Commissie) , dat : "deze Commissie geen Bezuinigingscommissie is". Verder zegde hij toe dat de Commissie, vóórdat zij in juni 1985 haar Interim-rapport zou uitbrengen, eerst een aantal representatieve belangenorganisaties zou horen.

Het belangrijkste in zijn brief was echter zijn reactie op de

hier boven vermelde publicatie ("Nieuwe pensioenen worden direct gekort....enz.") . Hierop was zijn reactie: "Mij is van de gewraakte maatregel niets bekend, noch is er mij iets over medegedeeld. Van de zijde van het Ministerie van WVC is mij verzekerd, dat zo'n maatregel niet bestaat".

Op 3 juni 1985 is dan de in bovengenoemde brief van de Voorzitter van de Commissie, mr.P.van Dijke, beloofde Hoorzitting met de belangenorganisaties gehouden, en wel in Utrecht.

Vooraf was aan die belangenorganisaties door de Commissie een "Notitie-hearing" gezonden, waarin de Commissie weergaf wat zij voorshands ziet als hoofdpunten van aandacht bij de vervulling van haar taak en in welke richtingen werd gedacht voor oplossingen van knelpunten. Verder verwachtte de Commissie van de deelnemende organisaties dat zij "in geschrift" aan de Commissie hun mening zouden kenbaar maken. Voor de mondelinge toelichting op dit schriftelijk betoog werd per organisatie 15 minuten uitgetrokken. Door ons werden als bezwaren tegen deze opzet van de Hoorzitting ingebracht:

1e. Dat de meeste organisaties de "Notitie-hearing" pas dinsdag 21 mei of woensdag 22 mei ontvangen hadden, enkele zelfs geheel niet. Dat zij derhalve noch tijd hadden deze notitie behoorlijk te bestuderen, noch tijd om die met hun achterban te bespreken, laat staan tijd om behoorlijk hun mening in geschrift kenbaar te maken c.q. te verzenden.

Dat verder nauwelijks kon worden verwacht ,zo het zou lukken aan enkelen hun mening in geschrift nog vóór de Hoorzitting te verzenden, dat de Commissie-leden daarvan kennis zouden kunnen nemen.

2e. Ten aanzien van het kenbaar maken van de mening in geschrift, werd opgemerkt dat het een vast gegeven is dat de meesten geen of weinig moeite hebben hun mening mondeling kenbaar te maken, maar de grootste moeite hebben dit in geschrift te doen.

3e. Dat het te betreuren was dat de Commissie voor het horen van de belangengroeperingen voor elk slechts 15 minuten had uitgetrokken.

4e. Verder werd opgemerkt dat het een verwarrende situatie schiep om belangengroeperingen met uiteenlopende belangen tegelijkertijd te horen.

Kan als zodanig de Hoorzitting geen succes van opzet en uitvoe-

ring worden genoemd, als positief werd ondervonden:

1e. Dat in de "Notitie-hearing" werd vermeld dat de Commissie zich bij haar beraadslagingen op deze uitgangspunten heeft gesteld:

a. Verkregen rechten blijven gehandhaafd, ook wanneer criteria voor toelating tot de wetten worden gewijzigd.

b. Voor wat betreft de hoogte van de uitkeringen is het doel niet bezuinigen.

2e. De duidelijk op het welzijn van de groepen, ressorterend onder de verscheidene belangenorganisaties, ingestelde houding van de Voorzitter van de Commissie, mr.P.van Dijke, die nogmaals, duidelijk bewogen, de hierboven genoemde uitgangspunten herhaalde.

Vandaar dat wij toch met een zekere gerustheid deze Hoorzitting hebben verlaten.

Inmiddels is het Interim-rapport, dat de Commissie uitbracht aan de Minister van WVC, mr.dr.s.L.C.Brinkman, verschenen. Stelt de inhoud van dit Interim-rapport ons gerust ten aanzien van de in de toekomst aan te brengen veranderingen in de Wet Buitengewoon Pensioen-1940-1945 ?

Geenszins !

Weliswaar wordt ook nu weer de verzekering gegeven dat de verworven rechten niet zullen worden aangetast, maar de formulering van de paragrafen betreffende onderdelen van systematiek van pensioenen en uitkeringen geven ons een zekere huivering ter zake van de toekomstige "nadere uitwerking" van het daarin gestelde.

Deswege blijven wij in deze hoogst alert om het maximaal gunstige resultaat te bereiken voor de voormalige deelnemers aan het verzet.

3.2. Raad van Overleg/Stichting 1940-1945.

a. Wetsvoorstel bevrozing buitengewone pensioenen.

Besproken werd het wetsvoorstel van het Ministerie van WVC: "Bevrozing van de Buitengewone Pensioenen". De Raad van Overleg heeft in het verleden besloten geen verzet aan te tekenen tegen wettelijke maatregelen, inhoudende algemene kortingen die voor ieder gelden. Dit, omdat in het verleden wel was gebleken dat bij de behandeling in de Tweede Kamer geen gehoor wordt gevonden voor het maken van uitzonderingen voor bepaalde groepen en slechts in het algemeen zulke wetsvoorstellen kunnen worden gerelativeerd.

Dit eerder door de Raad van Overleg ingenomen standpunt werd dus bevestigd.

Wel werd aangedrongen er nauwlettend op toe te zien of bij verandering van het economisch/maatschappelijk klimaat (bijvoorbeeld aantrekken van de economische groei) zulke bevrozingen weer kunnen worden ontdooid.

b. Koninklijk Besluit, inhoudende aanpassingen van de kortingsvoorschriften

Het merendeel van de leden van de Raad van Overleg betreurde het dat door het desbetreffende K.B. "Aftrek buitengewone lasten neveninkomsten" de Buitengewoon gepensioneerden, deze extra kwetsbare groep, niet ontkomt aan verdergaande bezuinigingen.

Met nadruk werd door de Raad van Overleg geconstateerd dat deze maatregel in feite een aantasting van verworven rechten met zich meebrengt. Deze rechten zijn immers reeds bij de tot standkoming van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 toegekend en vervolgens in 1969 opnieuw bevestigd. Indien deze korting van neveninkomsten door de Overheid een onvermijdelijke, noodzakelijke maatregel wordt geacht, acht de Raad van Overleg het van groot belang tot een overgangsmaatregel te komen, waardoor een abrupte invoering voorkomen wordt. Immers, het betreft hier vaak langdurige verplichtingen, die niet op korte termijn kunnen worden gewijzigd, zodat een ernstige aantasting van het netto besteedbaar inkomen ontstaat. De Raad van Overleg kwam mede tot deze conclusie, in aanmerking nemende de onverkorte handhaving van de premie ter verkrijging van periodieke uitkeringen.

Dit door de Raad van Overleg ingenomen standpunt werd door het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 schriftelijk medegedeeld aan de Staatssecretaris van WVC, waarbij werd voorgesteld de bedoelde maatregelen in de tijd te spreiden door het treffen van overgangsmaatregelen.

Het resultaat van deze interventie is geweest dat uitstel werd verkregen van invoering van de desbetreffende maatregel. Verder werd de toezegging verkregen dat de wijze van invoering nader zal worden bekeken.

c. Commissie voor de vereenvoudiging en coördinatie van wetten voor oorlogsgetroffenen.

In een tweetal bijeenkomsten van de Raad van Overleg is de installatie van en de gegeven opdrachten aan deze Commissie ter sprake geweest. De voorzitter van de Raad van Overleg, drs.L.

Lamers, deelde vooraf mee dat hij "op persoonlijke titel" is gevraagd lid te worden van deze Commissie. Dit houdt zijns inziens in, dat hij eraan gehouden is het besprokene in deze Commissie niet tot onderwerp van gedachtenwisseling te maken in de Raad van Overleg, of in enig ander orgaan van de Stichting 1940-1945. Immers, hij is niet namens de Stichting 1940-1945 lid van deze Commissie. Dit door hem, niet ten onrechte, ingenomen standpunt nam niet weg dat hij de leden van de Raad van Overleg toch enige algemene informatie over deze Commissie kon verstrekken en wel de volgende:

- Een zaak moet duidelijk zijn: Deze Commissie is géén bezuinigingscommissie.
- Van de heer drs.L.Lamers zullen er dan ook bepaald geen suggesties uitgaan om tot verlaging van de buitengewone pensioenen over te gaan.
- Er is een duidelijk verschil in aanspraken tussen het Buitengewoon Pensioen 1940-1945 en de andere uitkeringen. De Stichting 1940-1945, en de heer Lamers deelt deze mening, kan zich een gelijkshakeling van aanspraken dan ook niet voorstellen.
- Het gaat om harmonisatie van de wetgeving.
- Er zal door de Commissie in een Hoorzitting worden gesproken met de Raad van Overleg en ook met vertegenwoordigers van een aantal representatieve belangenorganisaties. De Commissie wil zodoende worden geïnformeerd over hetgene dat leeft in de kringen van het verzet. Hun inbreng zal zeker ook tot uiting komen in de door de Commissie samen te stellen Interim-rapportage, bestemd voor de Staatssecretaris van WVC.

d. Het rapport (deel 1) van de Commissie Taakontwikkeling van de Stichting 1940-1945.

In feite is het Rapport (deel 1) van de Commissie Taakontwikkeling van de Stichting 1940-1945 één lange vaststelling van het gegeven dat in toenemende mate een "oneigenlijk gebruik" wordt gemaakt van de mogelijkheid een Buitengewoon Pensioen te krijgen, waarbij wordt nagegaan hoe wellicht dit oneigenlijk gebruik zou kunnen worden ingedamd.

Oorzaken van dit oneigenlijk gebruik zouden zijn:

- a. Het begrip "deelname aan het verzet" is ruimer geworden.
- b. De "omkering van de bewijslast" heeft een versoepeling van de causaliteitseis meegebracht.
- c. De hantering van het begrip "verlate gevolgen", terwijl toch

de vraag gerechtvaardigd is, of onder alle omstandigheden "verlate gevolgen" tot toekenning van een Buitengewoon Pensioen behoren te leiden.

d. Meer en meer aanvragen door deelnemers aan het verzet, die een normale beroeps-carrière hebben voltooid (65 jaar worden of al zijn) en die - althans in termen van inkomen - geen "schade tengevolge van hun verzet" hebben geleden.

En dit zijn de mogelijkheden die de Stichting 1940-1945 ziet om het oneigenlijk gebruik af te grendelen:

a. Het in de wet opnemen van zodanige verzetscriteria dat daardoor het aantal aanvragen tot Buitengewoon Pensioen, de doelstelling van de Stichting onverlet latend, drastisch kan worden ingedamd.

b. Precisering van het beginsel "verlate gevolgen". Daarbij wordt de vraag gesteld of in de toekomst aanvragen tot Buitengewoon Pensioen niet behoren te worden getoetst aan een combinatie van selectieve verzets- en gevangenscriteria enerzijds en inkomendervingscriteria anderzijds.

c. In hoeverre moet de wet Buitengewoon Pensioen worden gewijzigd of aangevuld ten aanzien van nieuwe aanvragers van Buitengewoon Pensioen die, ondanks hun eventuele verzetsinvaliditeit, geen inkomensverlies hebben geleden (en hierbij is het oog gericht op die deelnemers aan het verzet die spoedig 65 jaar worden of dit reeds zijn en die dan een buitengewoon pensioen aanvragen).

Onzerzijds is gesteld:

a. Dat met betrekking tot het aanscherpen van de verzetscriteria door ons al eerder is aangedrongen op meer helder omlinjende verzetscriteria, in het bijzonder wat men verstaat onder "intensief" verzet. Wij kunnen ons toch niet aan de indruk onttrekken dat van districtsbureau tot districtsbureau de opvattingen over wat onder "intensief" verzet moet worden verstaan, nog al eens uiteenlopen.

b. Dat het ons voorkomt, dat wanneer in de toekomst aanvragen tot Buitengewoon Pensioen worden getoetst aan een combinatie van selectieve verzets- en gevangenscriteria enerzijds en inkomendervingscriteria anderzijds, het begrip causaliteit verzet-invaliditeit (want daarin speelt ook het beginsel "late gevolgen" mee) in de ijskast wordt gezet. Dat wij derhalve hierover gaarne het oordeel horen van de medische adviseurs van de Stichting 1940-45.

c.1. Als het dan al legitiem is te achten dat er voor hen die tengevolge van hun deelname aan het verzet geen inkomensderving hebben geleden, een andersoortige regeling komt, dan blijft toch het

leerstuk van de "verlate gevolgen" voortvloeiende uit de verzetsdeelneming overeind. Dat houdt in dat er wel aanspraken moeten blijven bestaan op de vermeerdering (het z.g. smartegeld) en bij bijzondere ziektekosten recht op vergoedingen.

c.2. Er moet een verzekering worden vastgelegd, dat er geen precedent wordt geschapen. De verzetsdeelnemers die nu een buitengewoon pensioen genieten, mogen niet in hun verworven rechten worden aangetast.

De voorzitter van de Raad van Overleg deelde hierop mee:

a. Dat er alleen wordt gesproken over toekomstige aanvragers van buitengewoon pensioen.

b. Dat lopende aanspraken niet worden verminderd. Het gaat om personen zonder inkomensschade. Het is dan wel verantwoord dat voor hen niet wordt uitgegaan van de bestaande wet, doch wel moeten zij aanspraak kunnen maken op de vermeerdering en bij extra ziektekosten op vergoedingen.

Met betrekking tot het gestelde in het rapport over de "tweede generatie" kon de Raad van Overleg zich wel vinden in de gedachte dat zij geen aanspraak kunnen maken op buitengewoon pensioen, maar dat hulp voor hen in de eerste plaats moet worden gezocht in het treffen van adequate voorzieningen. Coördinatie van de behandeling van de problematiek van de "tweede generatie" met andere instellingen en organisaties zal daarbij noodzakelijk zijn. De Stichting 1940-1945 blijft daarbij, ons inziens, de instelling waartoe men zich, over het algemeen, in eerste instantie moet kunnen richten.

e. Rapport: "Enige opmerkingen over het functioneren van de Stichting 1940-1945."

Door een viertal leden van de Raad van Overleg werd (overigens op verzoek van de voorzitter van de Raad van Overleg) een rapport samengesteld, dat de titel droeg "Enige opmerkingen over het functioneren van de Stichting 1940-1945". Het werd een uitvoerig rapport, maar kort samengevat werd met betrekking tot het huidige functioneren van de Stichting 1940-1945 vooral geconstateerd:

a. Van een klein apparaat is de Stichting 1940-1945 uitgegroeid tot een groot apparaat met de zorg voor duizenden deelnemers aan het verzet en de nagelaten betrekkingen van verzetsdeelnemers. De onderzoeken naar het verzet, pensioengrondslagen en verdere met een aanvraag Buitengewoon pensioen verband houdende zaken,

vragen niet alleen meer tijd, maar vooral meer en meer nauwgezette controle met betrekking tot de te onderzoeken gegevens. Willen geen miskleunen worden gemaakt, dan is een zeker formalisme, zowel in de afhandeling van de aanvraag als in de verdere belangenbehartiging onvermijdelijk.

Schaduwzijde van dit onvermijdelijk formalisme is dat tevens onvermijdelijk bureaucratie optreedt.

b. Weinig is bekend inzake de motieven van de besluitvorming van het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 met betrekking tot het gevoerde beleid; evenmin met betrekking tot de organisatiestructuur van het apparaat van de Stichting.

Naar aanleiding daarvan werden in het rapport voorstellen gedaan. Wij noemen weer drie van de voornaamste aanbevelingen:

1e. Het bewust creëren van situaties waardoor een zich meer "verbonden voelen" ontstaat tussen de functionarissen van de Districtsbureaus van de Stichting met voormalige deelnemers aan het verzet.

2e. Geen strak omschreven "regels", maar wel Spelregels ter voorkoming van formalisme en bureaucratie.

3e. Het bevorderen van meer openheid inzake het beleidshandelen van het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945, zulks ter informatie van het voormalig verzet, in het bijzonder de vertegenwoordigers van dit verzet in de Raad van Overleg.

Het dagelijks bestuur van de Stichting 1940-1945 zal op zijn beurt eveneens een nota maken waarin de oorzaken en redenen van beleid en handelen worden uiteengezet. Beide stukken zullen in nadere besprekingen onderwerp van gedachtenwisseling zijn.

Een en ander zal zeker tot meer wederzijds begrip leiden.

Tevens hopen wij dat van het gestelde een corrigerende invloed uitgaat.

d. De vereveningsbijdrage.

Zoals bekend mag worden verondersteld, heeft de Regering in het kader van haar beleid dat wel wordt aangeduid met "Bestek '81", bezuinigd op de sociale uitkeringen en de buitengewone pensioenen. De Regering was van mening dat de netto sociale uitkeringen door verschil van inhouding te snel stegen ten opzichte van de vergelijkbare netto lonen. Dit verschil van inkomen tussen actieven en niet-actieven heeft men wettelijk rechtgetrokken doormiddel van het stelsel van de vereveningsbijdrage.

De L.K.G. heeft bij herhaling, zowel in de bijeenkomst van de Raad van Overleg met de B.P.R., als steeds terugkomend in de Raad van Overleg, er op aangedrongen de problematiek van de vereveningsbijdrage bespreekbaar te maken. Door ons werd steeds dit verzoek van de L.K.G. ondersteund. Een en ander met het resultaat dat deze vereveningsbijdrage in de Raad van Overleg is besproken.

De L.K.G. had voor deze bespreking een voortreffelijk stuk samengesteld, helaas voor enige leden van de Raad van Overleg wat te "zwaarwichtig" van taal, hetgeen remmend werkte op de gedachtenwisseling. De Stichting 1940-1945 had op haar beurt eveneens een notitie vervaardigd: "De filosofie van de vereveningsbijdrage". Op basis van beide stukken vond een discussie plaats. Een discussie die meer inzicht gaf in deze ingewikkelde materie.

Het betoog van de L.K.G. mondt onder meer uit in een voorstel om de 65-jarigen die een buitengewoon pensioen hebben, vrij te stellen van de vereveningsbijdrage. Zij toch zijn, zowel feitelijk als in tijd gemeten, financieel het meest kwetsbaar. Vermindering van inkomen zal in vele gevallen hen in hopeloze financiële moeilijkheden brengen. Door ons werd dan ook dit onderdeel van het betoog van de L.K.G. gesteund.

Toegezegd werd dat de problematiek rondom de vereveningsbijdrage ook zou worden besproken in de Commissie Vereenvoudiging en Coördinatie Wetgeving voor Oorlogsgetroffenen. Wel werd daarbij gesteld dat zij zich niet zal bezighouden met de technische aspecten van de vereveningsbijdrage, maar vooral zal letten op de billijkheid van de bijdrage als zodanig.

3.3. Stichting 1940-1945.

Zoals uit voorgaande paragraaf wel is gebleken, zijn wij niet altijd kritiekloos ten opzichte van de Stichting 1940-1945 en hebben wij wel eens opmerkingen over het functioneren van de Stichting.

Maar daarom blijft nog wel als voordien de Stichting 1940-1945 onze Stichting. Ongericht in het verzet, door het verzet, voor het verzet. De organisatie waarvan het stuur nog steeds in handen is van verzetsmensen, die nog altijd koers houden op één doel: de belangen dienen van de verzetsmensen en van hun nagelaten betrekkingen.

De grote waardering van het voormalig verzet voor de Stichting 1940-1945 is onder meer tot uitdrukking gekomen bij het afscheid

van Mr.H.J.P.van de Meerendonk op 15 oktober 1984, in Utrecht. Zeker een duizend oud-verzetsmensen uit alle delen van Nederland, velen toch gebrekkig ter been, waren naar Utrecht gekomen om zo uiting te geven aan hun dankbaarheid voor dat wat hij voor hen deed. Maar die dankbaarheid van hen gold ook de Stichting 1940-1945, haar handelen werd die dag als het ware gesymboliseerd in de persoon van de heer van de Meerendonk. Naar hem, daardoor ook naar de Stichting 1940-1945 ging die dankbaarheid uit.

Uw voorzitter, Nico Wijnen, genoot die dag de eer de dankbaarheid van al die oud-verzetsmensen te mogen vertolken.

Als immer, prijzen wij ook het goede contact dat wij hebben met de heren G.Londo, Drs.L.Lamers en Drs.G.P.Mann.

Verder, ook weer als steeds, onze hartelijke dank voor de goede hulp ons geboden door al die functionarissen in den lande, werkzaam op de districts bureaus van de Stichting 1940-1945.

3.4. Buitengewone Pensioenraad.

Telkenmale schenken wij in de "Natzweiler Berichten" uitvoerig aandacht aan het jaarverslag van de Buitengewone Pensioenraad. Het laatst door ons ontvangen jaarverslag waaruit wij uitvoerig fragmenten hebben geciteerd, (1983)⁺, is niet alleen qua uitvoering en indeling meer "open", derhalve ook meer inzicht-gevend, het geldt tevens voor de inhoud, weergevende zowel het beleid van de B.P.R., als de wijze waarop dit beleid tot uitvoering komt. Een beleid dat in zijn uitvoering mede wordt bepaald door de periodieke gedachtenwisselingen tussen de Buitengewone Pensioenraad en de Raad van Overleg-Stichting 1940-1945.

Gedachtenwisselingen, waarover de B.P.R. in zijn jaarverslag stelt: "Het heeft de Buitengewone Pensioenraad verheugd in de Raad van Overleg een gesprekspartner te vinden die zich een volwaardig representant toont van degenen wier belangen mede aan onze Raad zijn toevertrouwd".

Op de in november 1984 gehouden bijeenkomst van de B.P.R. en de Raad van Overleg-Stichting 1940-1945 waren de volgende punten onderwerp van bespreking:

- 1e. Toepassing anti-hardheidsbepaling in het bijzonder met betrekking tot de z.g. tweede generatie-gevallen.

Het begrip "tweede generatie" komt als zodanig niet voor in de buitengewone pensioenwetten, hetgeen niet wegneemt dat de anti-hardheidsbepaling meestal van toepassing is ten aanzien van kinderen van verzetsdeelnemers. Aan de hand van praktijkgevallen in-

⁺) 1984 is inmiddels ook ontvangen.

zake de toepassing van de anti-hardheidsbepaling zal worden nagegaan in hoeverre de daarin gevolgde gedragslijn in overeenstemming is met de aard en de strekking van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945.

2e. Voorlichting inzake buitengewone lasten.

Hoewel ter bespreking op tafel lag een concept-brochure "Voorlichting inzake Buitengewone Lasten" droeg de gedachtenwisseling daarover toch een academisch karakter, daar in de doos van Pandora (lees: Overheid) reeds zat het "Koninklijk Besluit inhoudende aanpassing van de kortingsvoorschriften".

3e. Regelmatig overleg geneeskundig-adviseurs B.P.R. met medisch adviseurs Stichting 1940-1945.

De geneeskundig adviseur van de B.P.R. stelde, naar aanleiding van een indringende gedachtenwisseling over dit onderwerp, onder meer over het vaak weinig bestaande inzicht bij keurende artsen in de causale verbanden verzet/gevangenschap - invaliditeit, dat signalen uit allerlei groepen niet kunnen/mogen worden genegeerd. Dat hij daarom dit onderwerp aan de orde zou stellen tijdens het eerstvolgend overleg tussen de medische adviseurs en de geneeskundige adviseurs.

4e. Formulier "tweede medische intake" of "nieuwe dimensie - formulier".

Zowel door de Districtskantoren van de Stichting 1940-1945 als door de Raad van Overleg werd als bezwaar tegen dit "nieuwe dimensie - formulier" geuit, dat aanvragers van buitengewoon pensioen moeite hadden met het invullen van dit formulier; vaak niet in staat zijn op de juiste wijze hun gezondheidsklachten te omschrijven, zo zij daar dan al een duidelijk begrip van hebben. Gezocht zal worden naar alternatieven.

Voorts zal aan de begeleiding bij het invullen van het formulier de nodige aandacht worden besteed.

5e. Medisch congres.

Besloten is, een medisch congres te organiseren, samen met de Uitkeringsraad Vervolgingssslachtoffers 1940-1945 en met de Raad Uitkering Burger Oorlogsslachtoffers. Het ICODO zal zorg dragen voor coördinatie en organisatie. Doel van het congres is het bij artsen bevorderen van bekendheid met de medische aspecten van de gevolgen die de Tweede Wereldoorlog heden ten dage nog heeft.

6e. Afwikkeling uitspraken Centrale Raad van Beroep.

Onzerzijds was bezwaar gemaakt tegen het feit dat, nadat de Centrale Raad van Beroep een gunstige uitspraak heeft gedaan, in vele gevallen de aanvragen om toekenning van buitengewoon pensioen geruime tijd op afwikkeling moeten wachten.

Ter vermindering daarvan zullen onder meer de volgende maatregelen worden genomen:

- a. Betrokkenen worden kort nadat de uitspraak is ontvangen hiervan schriftelijk in kennis gesteld en geïnformeerd over de vervolgprocedure.
- b. De desbetreffende dossiers worden met voorrang afgehandeld.

7e. Wijziging tekst artikel 4, 3e lid, sub a van de Wet Buitengewoon Pensioen.

Onzerzijds werd gesteld dat bij de beoordeling of er wel of niet sprake is van "buitengewoon zware en langdurige spanningen", de B.P.R. vooral acht slaat op omvang, aard en intensiteit van de verzetsactiviteiten van betrokkene. Dat, wat men noemt de "objectieve benadering". - Dat echter bij de vaststelling van het invaliditeitspercentage geen rekening wordt gehouden met bijzondere omstandigheden en/of toestanden die zich bij zijn/haar verzet hebben voorgedaan; dat, wat men zou kunnen noemen de "subjectieve benadering".

Ons inziens zou artikel 4,3e lid, sub a van de Wet B.P. in die zin moeten worden aangepast.

Van de zijde van de B.P.R. werd opgemerkt dat de wettelijke bepalingen ruimschoots de mogelijkheid open laten om met bijzondere situaties rekening te houden. Men wil in de praktijk die mogelijkheid dan ook benutten. Daarvoor wordt nu de volgende formule gebruikt (wij citeren het jaarverslag van de B.P.R.):

"GevalLEN die tegen de achtergrond van de gestelde normen als grensgevallen zijn te duiden, worden aan de geneeskundig adviseur voorgelegd ter beantwoording van de vraag of langs de weg van subjectieve beoordeling, dat wil zeggen gelet op de persoon van de betrokkene, tot een positief oordeel kan worden gekomen" Gezien deze formule zullen wij - althans voorlopig - afzien van de door ons voorgestelde wetswijziging. Wij zullen echter wel alert zijn voor wat betreft de toepassing van deze formule. Werkt zij goed, deste beter, dan is wetswijziging, altijd een moeilijke zaak, niet nodig.

De bijeenkomst stond ditmaal onder de strakke en toch soepel overkomende leiding (geen geringe prestatie met een zo verscheiden gezelschap) van de heer G.W.D.Soeteman, de voorzitter van de Buitengewone Pensioenraad .

Ook ditmaal willen wij weer gaarne deze paragraaf over de B.P.R. besluiten met een woord van waardering voor de hulp die gegeven wordt wanneer wij aandacht vragen voor individuele gevallen. Daarvoor gaat onze dank vooral uit naar de heren Mr.J.J.G.Palmen en J.G.Schuller.

Wanneer men zich realiseert dat door het leerstuk van de "verlate gevolgen" en het gestelde in artikel 4, 3e lid, sub a (de z.g. omgekeerde bewijslast) de taak van de Geneeskundig Adviseur van de B.P.R. er bepaald niet eenvoudiger op is geworden, dan mag men aannemen dat in verband daarmee wij die Geneeskundig Adviseur, Dr.G.W.Treffers, voor al zijn medewerking, meedenken en hulp héél dankbaar zijn.

3.5. Oorlogsgraven Stichting.

Wij prijzen ons gelukkig dat wij ook dit jaar weer met erkentelijkheid gewag mogen maken van de hulp die werd geboden ten behoeve van het parcours van hen die deelnamen aan de jaarlijkse tocht naar Natzweiler.

De Algemeen Directeur van de Oorlogsgraven Stichting, de heer D.Steenmeijer en zijn medewerkers zijn wij dankbaar voor de hulp die zij ons steeds bieden.

Erkentelijk zijn wij eveneens voor de aandacht die de Algemeen Voorzitter van de Oorlogsgraven Stichting, de heer W.K.F.Bischoff van Heemskerck, vraagt voor het onderhoud van de oorlogs-, verzets- en bevrijdings-monumenten.

Een delegatie namens de oud-Natzweilers was aanwezig bij de door de Oorlogsgraven Stichting op 4 mei 1985 gehouden Dodenherdenking op het Ereveld te Loenen. De openingstoespraak werd gehouden door de ons allen bekende Dr.J.F.Ph.Hers, zovele jaren speciaal belast met de medische zorg voor oud-verzetsdeelnemers.

3.6. Stichting I C O D O .

De Stichting ICODO (Informatie- en Coördinatie-Organ Dienstverlening Oorlogsgetroffenen) heeft dit jaar haar aandacht - naast de andere door haar verrichte werkzaamheden, en dat zijn er vele - in het bijzonder gericht op de maatschappelijke, psychosociale en medische aspecten van de problematiek van hen die door de

Tweede Wereldoorlog zijn getroffen. In dit kader was de voorlichting vooral gericht op de deskundigheidsbevordering van hulpverleners zowel uit de psychosociale als de somatische gezondheidszorg. Van de door het ICODO georganiseerde lezingen, informatie- en discussiedagen en studiebijeenkomsten werden de volgende bijgewoond door mevrouw Ritter:

- Een discussiedag over de "late oorlogsgevolgen" en de daarmee verband houdende hulpverlening.
- De lezing van mevrouw Drs.M.Bekkering-Merens over "Innerlijk bezet".
- De lezing van Dr.O.van der Hart over "Rituelen in de rouwtherapie bij oorlogsgetroffenen".
- De lezing van mevrouw C.L.van Blaaderen-Stok over "Gezinstherapie door gezinsgesprekken".

Het Ministerie van WVC verzocht het NIMAWO (Nederlands Instituut voor Maatschappelijk Werk Onderzoek) een onderzoek te doen naar de functie die het ICODO vervult in het totale beeld van de hulpverlening aan oorlogsgetroffenen. Ten behoeve van dit onderzoek worden ook groeps gesprekken en individuele gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van organisaties van oorlogsgetroffenen. Een van degenen die leiding geeft aan deze gesprekken is Prof.dr.P.Thoenes (die velen van ons wel zullen kennen als oud-Dachauer). Met hem had Nico Wijnen eveneens een gesprek, dat nadien door hem aan Prof.Thoenes schriftelijk werd bevestigd.

In dat gesprek en de schriftelijke vastlegging daarvan hebben wij onder meer ervoor gepleit dat het ICODO zou moeten nagaan (desnoods door verandering van de statuten, die dit nu nog tegenhouden), of zij mede de functie van "Wetswinkel voor Oorlogsgetroffenen" zou kunnen gaan vervullen. Zo een "Wetswinkel" zou onder meer de volgende taken moeten hebben:

- 1e. Het geven van informatieve voorlichting over de wezenlijke inhoud van teksten van wetsartikelen, regelingen, voorschriften op het gebied van de zorg voor oorlogsgetroffenen, zomede hoe deze inhoud in de praktijk te hanteren.
- 2e. Het bieden van directe hulp, bijvoorbeeld bij het opstellen van bezwaarschriften.
- 3e. Het bieden van rechtskundige bijstand. Dit in het bijzonder bij het dienen van zaken voor de Centrale Raad van Beroep. Een groepsgesprek over deze materie werd bijgewoond door mevrouw Ritter, die daar onze standpunten nog eens kon toelichten.

Dankbaar als wij het ICODO zijn voor zijn zo waardevolle infor-

merende en instructieve functie, vermelden wij ook gaarne met erkentelijkheid de materiele hulp die zij biedt aan organisaties die op het gebied van de belangenbehartiging van oorlogsgetroffenen werkzaam zijn. Ook ons werd zulk een hulp geboden.

Gaarne prijzen wij ook weer het goede contact dat wij bij het ICODO hebben met de heren C.van Stam, H.A.A.Mourits en L.Kuitenbrouwer, vaak hunnerzijds van hulpverlenend karakter. Ook daarvoor onze dank.

3.7. Medische begeleiding.

Zoals bekend, nam in het afgelopen jaar in het Academisch Ziekenhuis Leiden de arts W.S.de Loos, internist, geleidelijk de activiteiten van Dr.J.F.Ph.Hers over. Activiteiten, die zich uitstrekken over poliklinische en klinische medische zorg, speciaal gericht onder meer op voormalige deelnemers aan het verzet 1940-1945 en de in die jaren vervolgden. Had in het afgelopen jaar Dr.Hers in dit kader nog de supervisie, in de komende jaren zal dit een adviserende functie worden.

Wij prijzen de actieve hulp die wij kregen bij het realiseren van de continuering van deze gerichte medische hulp van de zijde van Prof.Dr.A.Th.Schweizer, Directeur Gezondheidszorg van het Academisch Ziekenhuis Leiden.

Wij danken ook de S.F.M.O.(voorzitter W.Ch.J.M.van Lanschot), die door materiele hulp de continuering mogelijk maakte.

Aan het afscheid van Dr.Hers van zijn medische praktijk in het Academisch Ziekenhuis Leiden werd aandacht geschonken in een grandioze receptie die werd gehouden in de Van Ghent Kazerne (de ons welbekende kazerne van het Korps Mariniers) te Rotterdam. Honderden en nog eens honderden kwamen hem groeten. Overheidsfunctionarissen, functionarissen van alle mogelijke instanties, instellingen en organisaties, maar vooral honderden dankbare patienten van Dr.Hers waren daar of lieten van zich horen.

En tot hen behoorde ook Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard.

Het bestuur van het Centrum '45 heeft nog geen nieuwe voorzitter. Wel houdt de vice-voorzitter, de heer J.Glaser, de touwtjes goed in handen. Daarin wordt hij gesteund door de huidige directeur, de heer J.Peters, die een strak beleid voert, hetgeen een meer doeltreffende gang van zaken in het Centrum'45 zeker ten goede komt.

De wederinvoering van een "Raad van Advies" voor het Centrum'45 is op verzoek van de Raad van Overleg-Stichting 1940-1945 onder-

werp van gesprek geweest op een vergadering van het dagelijks bestuur van de Stichting 1940-1945. De heer mr.A.van Namen, zowel lid van het hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 als van het bestuur van het Centrum'45, zal een notitie opstellen inzake zulk een Raad van Advies. De wederinvoering van die Raad van Advies zal dan nader worden besproken in de Raad van Overleg. Wij zijn er niet in geslaagd, de Dependance van de Jelgersma-kliniek voor Prof.Dr.J.Bastiaans te behouden. Dit ondanks het feit dat alle organisaties van voormalige deelnemers aan het verzet en die van vervolgdgen daarop hadden aangedrongen, de noodzaak daarvan ook nog mondeling hadden toegelicht in een gesprek met de Vaste Tweede Kamercommissie voor WVC. Dit ondanks het feit dat ook de leden van de Tweede Kamer in een motie daarop hadden aangedrongen.

Gezocht werd derhalve naar een andere mogelijkheid om het werk van Prof.Bastiaans voort te zetten. De "Projectgroep Behandeling Oorlogs- en Geweldslachtoffers", onder leiding van Prof.B.Polak, heeft in een interim-rapport, bestemd ter informatie van de Staatssecretaris van WVC, daartoe zekere suggesties gedaan. Een en ander had als resultaat dat de hulpverlening aan oorlogsgetroffenen volgens de methode-Bastiaans in het Centrum'45 zal worden voortgezet.

3.8. Overige contacten.

Gaarne vermelden wij weer de goede verstandhouding - en waar nuttig en wenselijk - ook de goede samenwerking met onze zusterorganisaties, vooral op het gebied van de behartiging van de belangen van oud-verzetsmensen en die van vervolgdgen en burger-slachtoffers.

Tevens noemen wij met waardering de goede relatie die wij hebben met de beide koepelorganisaties, het Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Vervolgingslchtoffers, C.O.V.V.S., en de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, S.V..

In beide koeplorganisaties nemen oud-Natzweilers bestuurszetels in.

4. Internationale betrekkingen.

De contacten met onze Franse, Belgische en Luxemburgse vrienden waren ook dit jaar heel hartelijk.

De grote herdenking op 23-24 november 1984 in het kader van de bevrijdingsfeesten in de Elzas, werd van onze kant door een vier man sterke delegatie bijgewoond. Het werd een indrukwekkende manifestatie.

Ook in Luxemburg vond een extra plechtige herdenking plaats op 21 april 1985, waar eveneens een vier man sterke delegatie van ons bij aanwezig was.

Bovendien bezochten wij, waar en wanneer mogelijk de samenkomsten van onze buitenlandse zusterorganisaties.

Het Comité International kwam bijeen op momenten dat de vertegenwoordigers van de diverse nationale oud-Natzweiler organisaties toch bij elkaar waren, dus onder meer op 23 november 1984 en 21 april 1985.

Het is de bedoeling dat wij ook vertegenwoordigd zullen zijn op de a.s. Belgische samenkomst in Brussel op 21 september en op de Franse samenkomst in Marseille op 20-21 oktober 1985.

5. 1985 - Jaar van herdenken.

Het jaar 1985 stond in het teken van de 40-jarige herdenking van de Bevrijding.

In vrijwel alle plaatsen in Nederland werden door alle mogelijke instanties, instellingen en organisaties op de 4e mei herdenkingen georganiseerd en op de 5e mei bevrijdingsbijeenkomsten.

Wij kunnen onmogelijk een compleet overzicht geven van al deze herdenkingen en bijeenkomsten. Daarom alleen een opsomming van de officiële herdenkingen en bijeenkomsten die voor het grootste deel werden uitgevoerd onder auspiciën van het Comité Nationale Viering Bevrijding. Daarbij uiteraard ook vermelding van die grote, zo bijzonder goed geslaagde manifestatie, door de Stichting 1940-1945 op 11 mei 1985 gehouden in de RAI te Amsterdam. Vele van deze bijeenkomsten werden door oud-Natzweilers bijgewoond, soms zelfs in groot getal, zoals bij de begeleiding van de Canadese oorlogsveteranen door Nederland.

Hieronder dan het overzicht van de bedoelde herdenkingen en bevrijdingsbijeenkomsten:

1. Manna III - voedseldroppings - Scheveningen.
2. Tentoonstelling "1940-1945 nooit vergeten"- Rotterdam.
3. Gemeenschappelijke dienst - Laurenskerk Rotterdam.
4. Jongerenbijeenkomst - Rotterdam.
5. Historische luchtvaartshow - Zestienhoven Rotterdam.
6. Centrale Manifestatie - 5 mei - Ahoyhallen Rotterdam.
7. Herdenking Capitulatie Wageningen.
8. Optreden Nederlandse Militaire Muziekkorpsen - Rotterdam.
9. Canadezen Apeldoorn - Parade Taptoe.
10. Herdenkingsdienst Canadezen - Groesbeek.

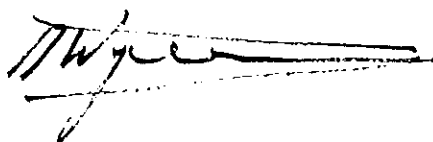
11. Gerbrandy - herdenking 1985 - Ridderzaal Den Haag.
 12. Bezoek Amerikaanse Oorlogsveteranen.
 13. Stichting 1940-1945 - manifestatie "Woord gehouden" -
RAI Amsterdam.
 14. Lustrum-Congres B N M O - Utrecht.
 15. Internationaal verzetscongres - Rotterdam.
 16. Herdenking Bevrijding Nederlands Indië - Den Haag.
 17. Herdenking Slachtoffers Japanse Vrouwenkampen - Bronbeek.
 18. Assemblée World Veterans Federation - Ridderzaal Den Haag.
 19. Herdenking Studentenverzet - Rijksuniversiteit Leiden.
6. In Memoriam.

Wij moesten voorgoed afscheid nemen van:

- Chris Lugthart
- Jo Merk
- Daan Mulock Houwer
- Lou Wezepoel

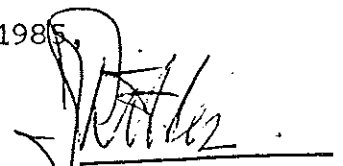
Wij zullen hen blijven gedenken als trouwe en moedige makkers. Eveneens ging van ons heen onze vriendin Enny Vandeberg - Tummers, de lieve vrouw van wijlen onze goede vriend Leo Vandeberg. Getroffen werden wij ook door het heengaan van Wabe Wieringa, voortreffelijk verzetsman, voorzitter van het district Zuid Holland van de Stichting 1940-1945, lid van het dagelijks bestuur van het hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945, lid van de Buitengewone Pensioenraad; maar vooral onze meedenkende gesprekspartner in de Raad van Overleg/Stichting 1940-1945. Wij zullen hem missen.

Voorgoed nam ook afscheid van ons Prof.dr.J.J.Velkamp, Hoofd van de hoofdafdeling Inwendige Geneeskunde van het Academisch Ziekenhuis Leiden. Een eminent medicus en wetenschapsman, maar ook de man wie het voor een groot deel te danken is dat in het Academisch Ziekenhuis Leiden de gerichte medische hulp voor de voormalige deelnemers aan het verzet 1940-1945 en voor hen die in die jaren werden vervolgd, kan worden gecontinueerd. Een genereus vriend. Zo zullen wij ons hem blijven herinneren.

N. Wijnen, voorzitter

September 1985.

J. Ritter, secretaris.

